

તાલીમ ઔર દીન કી સમઝ પૈદા કરાના હમારી ઝિમ્મેદારી હૈ

મૌલાના જલીલ અહસન નદવી રહ.

રાહે અમલ હિન્દી સે લિપ્યાન્તરણ કિયા હે.

‘નોટ:- હદીષ કી રિવાયત કા ખુલાસા હૈ.’

બિસ્મિલ્લાહિર્રહમાનિર્રહિમ

તિબરાની

રસૂલુલ્લાહﷺ ને એક દિન ખુતબા દિયા ઔર ઉસ મૈ કુછ મુસલમાનોં કી તારીફ ફરમાઈ, ફિર ફરમાયા- ક્યોં ઐસા હૈ કિ કુછ લોગ અપને પડોસિયોં મૈ દીની સમઝ નહીં પૈદા કરતે ઔર ઉન્હેં શિક્ષા નહીં દેતે, ઔર દીન ન જાનને કે ઇબરતનાક નતાઇજ ઉન્હેં નહીં બતાતે ઔર ઉન્હેં બુરે કામોં સે નહીં રોકતે? ઔર ક્યોં ઐસા હે કુછ લોગ અપને પડોસિયોં સે દીન નહી સીખતે ઔર દીની સમઝ નહીં પૈદા કરતે ઔર દીન ન જાનને કે ઇબરતનાક નતાઇજ નહી માલૂમ કરતે? અલ્લાહ કી કસમ! લોગ અપને પડોસિયોં કો જરૂરી શિક્ષા દેં ઉન કે અન્દર દીની સમઝ પૈદા કરેં, ઉન્હેં નસીહત કરેં, ઉન્કો અચ્છી બાતેં બતાયે ઔર ઉન્કો બુરી બાતોં સે રોકેં, ઔર લોગોં કો અપને પડોસિયોં સે દીન સીખના હોગા, દીન કી સમઝ પૈદા

કરની હોગી, ઔર ઉન કે વઅઝ વ નસીહત કો કુબૂલ કરના હોગા વર્ના મૈ બહુત જલ્દ ઉન્હેં સઝા દૂંગા. ફિર આપ મિમ્બર સે ઉતર આયે ઔર તકરીર ખત્મ કર દી.

સુનને વાલો મૈ સે કુછ લોગોં ને કહા યે કૌન લોગ થે જિન કે ખિલાફ આપﷺ ને તકરીર ફરમાઈ? દૂસરે લોગોં ને બતાયા કિ આપﷺ કા ઇશારા કબીલ એ અશઅર કે લોગોં કી તરફ થા યે લોગ દીન કી સમઝ રખતે હૈ ઔર ઉન કે પડોસ મૈ ચશ્મોં પર રહને વાલે દીહાતી ઉજડ્ડ લોગ હૈ, જબ ઇસ તકરીર કી ખબર અશઅરી લોગોં કો પહુંચી તો વહ આપﷺ કે પાસ આયે ઉન્હોં ને કહા ઍ અલ્લાહ કે રસૂલ! આપને અપની તકરીર મૈ કુછ લોગોં કી તારીફ ફરમાઈ ઔર હમારે ઉપર ગુસ્સા ફરમાયા તો હમ સે ક્યા કુસૂર હુવા? આપﷺ ને ફરમાયા લોગ અપને પડોસિયોં કો ઝરૂર શિક્ષા દેં, ઉન્હેં નસીહત કરેં, અચ્છી બાતોં કી તલકીન કરેં ઔર બુરી બાતોં સે રોકેં.

ઇસી તરહ લોગોં કો અપને પડોસિયોં સે દીન સીખના હોગા, વઅઝ વ નસીહત કો કુબૂલ કરના હોગા, ઔર અપને અન્દર દીની સમઝ પૈદા કરની હોગી, વર્ના મૈ ઉન લોગોં કો બહુત જલ્દ દુનિયા મૈ સઝા દૂંગ, તો અશઅરીન ને કહા ઍ અલ્લાહ

કે રસૂલ! ક્યા હમ દૂસરોં મૈ સમઝ પૈદા કરેં, ક્યા તાલીમ વ તબલીગ ભી હમારી ઝિમ્મેદારી હૈ? તો આપﷺ ને ફરમાયા- હાં યે ભી તુમ્હારી ઝિમ્મેદારી હૈ તો ઉન લોગોં ને કહા કિ હમ કો એક સાલ કી મુહલત દીજિયે, ચુનાચે આપﷺ ને ઉન્કો એક સાલ કી મુહલત દી, જિસ મૈ વહ અપને પડોસિયોં કે અન્દર દીની સમઝ પૈદા કરેં ઔર અહકામ બતાયેંગે ઇસ કે બાદ આપﷺ ને સૂરહ માયદા કી આયત કી તિલાવત ફરમાઈ ઉસ કા તર્જુમા યે હૈ- “બની ઇસરાઈલ કે કુફ્ર ઇખતિયાર કરને વાલોં પર લાનત કી ગઈ દાઉદ (અલ) કી જુબાન સે ઔર ઈસા બિન મરયમ (અલ) કી જુબાન સે ઔર યે લાનત ઇસ લિયે કી ગઈ કિ ઉન્હોં ને નાફરમાની કી રાહ અપનાઈ ઔર બરાબર અલ્લાહ કે આદેશોં કો તોડતે ચલે ગયે યે આપસ મૈ એક દૂસરે કો બુરી બાતોં કે કરને સે નહીં રોકતે થે, બેશક ઉન્કી યે હરકત બહુત હી બુરી થી”.